



Warszawa, 3 marzec 2004 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

RPO-383896-XI/01/GR

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Pan dr Grzegorz Kurczuk
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze

W wystąpieniu z dnia 25 lipca 2001 r. do Poprzednika Pana Ministra, ówczesnego Ministra Sprawiedliwości, Pana Stanisława Iwanickiego zasygnalizowałem konieczność usunięcia zaniedbań legislacyjnych, które bezpośrednio zagrażają realizacji konstytucyjnie zagwarantowanego prawa obywatela do sprawiedliwego rozpatrzenia jego sprawy przez właściwy, niezawisły sąd.

W mojej ocenie takie właśnie poważne zagrożenie stanowi brak regulacji określającej zasady przeprowadzania dowodu z badań DNA. Dotyczy to zarówno postępowania karnego w sprawach, w których dowód ten przesądza o możliwości przypisania winy sprawcy przestępstwa, jak i postępowania cywilnego, gdy determinuje treść orzeczeń ustalających pochodzenie dziecka. Społeczne znaczenie obu tych grup spraw trudno przecenić - wydane w nich orzeczenia wpływają na losy ludzkie na długie lata i, zazwyczaj, określają nie tylko życie pojedynczych osób, lecz całych rodzin. Natomiast znaczenie dowodu z badań DNA przy rozstrzygnięciu tych spraw jest tak fundamentalne, że ewentualność pomyłek, a tym bardziej nadużyć w związku z przeprowadzaniem tego dowodu musi być zredukowana do minimum. Obecny stan prawny tego nie zapewnia. Pogląd ten szeroko uzasadniłem we wspomnianym wyżej wystąpieniu; stanowisko to zostało podzielone w odpowiedzi udzielonej z upoważnienia Ministra przez ówczesnego Sekretarza Stanu (wystąpienie z 25.07.2001 r. oraz odpowiedź z dnia 10.09.2001 r., wykaz monitów w sprawie i ostatnia odpowiedź Ministerstwa - w załączeniu).

Niestety, z ostatnio otrzymanej odpowiedzi (pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Legislacyjno - Prawnego w Ministerstwie Sprawiedliwości w dniu 27 stycznia br. o sygn. P.II 4308/217/03) wynika, że Minister Sprawiedliwości wyłączył z planu pracy Rady Ministrów na 2004 r. projekt ustawy o zasadach przeprowadzania dowodu z DNA w postępowaniu sądowym.

Uważam, że zaniechania prac legislacyjnych nie może usprawiedliwiać prawne i medyczne skomplikowanie materii, która ma być poddana regulacji, w szczególności gdy możliwe jest wyłączenie określonego jej zakresu, którego unormowanie jest bezwzględny priorytetem. Nie powinno też budzić wątpliwości, iż w resorcie sprawiedliwości kwestie związane z zabezpieczeniem i realizacją praw zagwarantowanych obywatelom konstytucyjnie, w tym zwłaszcza prawa do sprawiedliwej procedury sądowej postrzegane są przez pryzmat najwyższego interesu państwa.

W tym stanie rzeczy - na podstawie art. 16 ust. 1 oraz art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r Nr 14, poz. 147) uprzejmie proszę Pana Ministra o informację o stanowisku w sprawie i podjętych działaniach.

Z wyrazami szacunku

/-/